

B. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

1. Κείμενο Κανονισμού

**Η Συνέλευση της (μονοτμηματικής) Νομικής Σχολής
του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης,**

έχοντας υπόψη

1) Τις διατάξεις των άρθρων 8 παρ. 20 περ. στ', 10 παρ. 6 περ. β', 31-34 και 80 παρ. 22 περ. γ' του ν. 4009/2011 για τη «δομή, λειτουργία, διασφάλιση της ποιότητας των σπουδών και διεθνοποίηση των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων», όπως ισχύουν,

2) Το αναμορφωμένο σε ορισμένες πτυχές Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών που ψηφίστηκε από τη Συνέλευση της Νομικής Σχολής κατά τη συνεδρίασή της με αριθμ. 19/20.5.2014 και εγκρίθηκε, μετά από την με αριθμ. πρωτ. 35542/4.7.2014 θετική εισήγηση της ΜΟΔΠ/ΑΠΘ, από τη Σύγκλητο του ΑΠΘ κατά τη με αριθ. 2890/7.7.2014 συνεδρίασή της,

3) Την με αριθμ. συνεδρ. 28/18.11.2014 απόφαση της Συνέλευσης της Νομικής Σχολής που ψήφισε τον αναθεωρημένο Κανονισμό Σπουδών, η οποία εγκρίθηκε από τη Σύγκλητο του ΑΠΘ κατά την με αριθμ. 2903/16.1.2015 συνεδρίασή της, καθώς και τις με αριθμ. συνεδρ. 39-40/28.4.2015 53/8.3.2016 και 139/9.7.2019 αποφάσεις της Συνέλευσης του Τμήματος Νομικής, για τη συμπλήρωση σε ορισμένα σημεία του ως άνω αναθεωρηθέντος Κανονισμού Σπουδών, που εγκρίθηκαν από τη Σύγκλητο του ΑΠΘ κατά τις με αριθμ. 2903/16.1.2015, 2910/28.5.2015, 2924/14.4.2016 και 3000/29-30.8.2019 συνεδριάσεις της,

4) Την με αριθμ. Πρωτ. 33823π.ε./15.01.2020 απόφαση της Συγκλήτου που ενέκρινε την εισήγηση της Συνέλευσης του Τμήματος Νομικής με αριθμ. 139/9.7.2019,

5) Την με αριθμ. πρωτ. 32870/31.8.2020 απόφαση της Συγκλήτου του Α.Π.Θ., σύμφωνα με την οποία αυτή ενέκρινε στη συνεδρίασή της με αρ. 3028/22.7.2020 την εισήγηση της Συνέλευσης του Τμήματος Νομικής (συνεδριάσεις με αρ. 155/25.2.2020, 156/10.3.2020).

Αποφασίζει

ενσωματώνοντας τις μεταβολές στον ισχύοντα Κανονισμό, ότι από την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους 2020/2021 ο Κανονισμός Προπτυχιακών Σπουδών έχει ως ακολούθως:

Α΄ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΙ ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΑΡΘΡΟ 1^ο

Τρόπος σπουδών

1. Ο πρώτος κύκλος σπουδών στη Νομική Σχολή του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης συνίσταται στην παρακολούθηση Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών, το οποίο περιλαμβάνει μαθήματα που αντιστοιχούν σε διακόσιες σαράντα (240) πιστωτικές μονάδες και ολοκληρώνεται με την απονομή πτυχίου. Κάθε ακαδημαϊκό έτος περιλαμβάνει εκπαιδευτικές δραστηριότητες που αντιστοιχούν σε εξήντα (60) πιστωτικές μονάδες. Στις ως άνω πιστωτικές μονάδες δεν περιλαμβάνονται εκείνες που θα προσμετρηθούν σε περίπτωση που ο φοιτητής⁹, με βάση τον νόμο και τους κανονισμούς του Ιδρύματος, παρακολουθήσει κύκλο μαθημάτων ξένης γλώσσας.

2. Οι σπουδές διεξάγονται με το σύστημα των εξαμηνιαίων μαθημάτων και, υπό την επιφύλαξη των ειδικότερων ρυθμίσεων του άρθρου 3 παρ. 6 του παρόντος, με το σύστημα της ελεύθερης επιλογής από τους φοιτητές του αριθμού των μαθημάτων του προγράμματος σπουδών (υποχρεωτικών και κατ' επιλογή) που επιθυμούν να παρακολουθήσουν κάθε εξάμηνο καθώς και της χρονικής σειράς της παρακολούθησής τους.

3. Προαπαιτούμενα μαθήματα για τη συμμετοχή και εξέταση σε άλλα

9. Η διαφυλική διατύπωση με την οποία είχε συνταχθεί το κείμενο, κρίθηκε αναγκαίο να παραλειφθεί για λόγους ευχερέστερης κατανόησης των ρυθμίσεων.

μαθήματα είναι τα ακόλουθα (αφού λήφθηκαν υπόψη και οι αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος Νομικής με αριθμ. 8/11.6.2013): α) Για το μάθημα *Εισαγωγή στην Επιστήμη του Δικαίου*: Η παρακολούθηση εκπαιδευτικού σεμιναρίου νομικής πληροφορικής (πρόσβαση στις βάσεις νομικών δεδομένων), το οποίο δεν αποτελεί αυτοτελές μάθημα ούτε περιλαμβάνει εξέταση, αλλά απλώς συνιστά αναγκαία προϋπόθεση για τη συμμετοχή στις εξετάσεις του μαθήματος *Εισαγωγή στην Επιστήμη του Δικαίου* β) Για το μάθημα *Σύνθεση Αστικού Δικαίου*: i. Γενικές Αρχές Αστικού Δικαίου, ii. Δίκαιο της Δικαιοπραξίας, iii. Ενοχικό Δίκαιο (Γενικό Μέρος) γ) Για το μάθημα *Σύνθεση Αστικού Δικονομικού Δικαίου*: i. Πολιτική Δικονομία I (Γενικό μέρος - Απόδειξη) δ) Για το μάθημα *Σύνθεση Διοικητικού και Συνταγματικού Δικαίου*: i. Διοικητικό Δίκαιο (Γενικό Μέρος), ii. Διοικητική Δικονομία, iii. Συνταγματικό Δίκαιο, iv. Συνταγματικές Ελευθερίες ε) Για το μάθημα *Σύνθεση Εμπορικού Δικαίου*: i. Εμπορικό Δίκαιο (Γενικό μέρος), ii. Εμπορικό Δίκαιο (Δίκαιο Εμπορικών Εταιριών). στ) Για το μάθημα *Σύνθεση Ποινικού Δικαίου και Ποινικής Δικονομίας*: i. Ποινικό Δίκαιο (Γενικό Μέρος), ii. Ποινικό Δίκαιο (Ποινολογία), iii. Ποινική Δικονομία.

4. Οι φοιτητές μπορούν να δηλώσουν συμμετοχή και να εξετασθούν σε μάθημα Σύνθεσης, εφόσον προηγουμένως έχουν εξεταστεί επιτυχώς στα μαθήματα που καθορίζονται παραπάνω ως προαπαιτούμενα για κάθε μάθημα Σύνθεσης. Κατ' εξαίρεση, εάν έχουν εξεταστεί επιτυχώς στα προαπαιτούμενα μαθήματα κατά την εξεταστική περίοδο του Ιουνίου, μπορούν να εξεταστούν στο μάθημα της Σύνθεσης, χωρίς προηγούμενη δήλωση, κατά την εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου¹⁰.

ΑΡΘΡΟ 2^ο

Χρονική διάρκεια - Διδακτικό έργο

1. Το ακαδημαϊκό έτος αρχίζει την 1η Σεπτεμβρίου και λήγει την 31η Αυγούστου. Το διδακτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού έτους διαρθρώνεται χρονικά σε δύο (2) ακαδημαϊκά εξάμηνα, το χειμερινό και το εαρινό, των οποίων οι ακριβείς ημερομηνίες έναρξης και λήξης τους καθορίζονται από το Ίδρυμα. Ως διδακτικό έργο θεωρείται: α) η αυτοτελής διδασκαλία ενός μαθήμα-

10. Διευκρίνιση: Η παραπάνω διάταξη δεν καταλαμβάνει τους φοιτητές με ημερομηνία πρώτης εγγραφής μέχρι και το ακαδημαϊκό έτος 2014-15, (βλ. παρακάτω μεταβατικές και τελικές διατάξεις, άρθρο 15 επ.).

τος σε ενιαίο ακροατήριο ή σε τμήματα ή σε μικρές ομάδες φοιτητών, β) η συνεργασία διδασκόντων κατά τη διδασκαλία διακλαδικών σεμιναρίων ή μαθημάτων, γ) οι εργαστηριακές ή φροντιστηριακές ασκήσεις και η εν γένει πρακτική εξάσκηση των φοιτητών, δ) η επίβλεψη εργασιών και ε) η οργάνωση σεμιναρίων, εικονικών δικών, άλλων πρακτικών προσομοίωσης ή άλλων ανάλογων δραστηριοτήτων, που αποσκοπούν στην εμπέδωση των γνώσεων των φοιτητών.

2. Το χρονικό διάστημα διδασκαλίας για κάθε εξάμηνο περιλαμβάνει κατ' ελάχιστο δεκατρείς (13) πλήρεις εβδομάδες, με ειδικότερο καθορισμό από τη Συνέλευση του Τμήματος, που γίνεται πριν από την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους. Μετά το πέρας της διδασκαλίας κάθε εξαμήνου σπουδών ακολουθεί εξεταστική περίοδος μέγιστης χρονικής διάρκειας τριών (3) εβδομάδων, κατά την οποία εξετάζονται τα μαθήματα που διδάχθηκαν στο εξάμηνο αυτό. Επιπλέον, κατά τον μήνα Σεπτέμβριο κάθε ακαδημαϊκού έτους λαμβάνει χώρα επαναληπτική εξεταστική περίοδος μέγιστης χρονικής διάρκειας τεσσάρων (4) εβδομάδων, κατά την οποία εξετάζονται όλα τα μαθήματα που διδάχθηκαν κατά τα δύο προηγούμενα εξάμηνα του συγκεκριμένου ακαδημαϊκού έτους.

3. α) Οι φοιτητές μπορούν να εγγραφούν στα εξάμηνα, εφόσον πληρούν τους όρους συνέχισης της φοίτησης που καθορίζει ο νόμος.

β) Εφόσον συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις, οι εργαζόμενοι φοιτητές δύνανται, ύστερα από αίτησή τους, να εγγράφονται πριν από την έναρξη του χειμερινού εξαμήνου ως φοιτητές μερικής φοίτησης για ένα τουλάχιστον ολόκληρο ακαδημαϊκό έτος και να ακολουθούν το ειδικό πρόγραμμα σπουδών μερικής φοίτησης της Σχολής (βλ. υπό <http://www.law.auth.gr/el/programma-meriki-foitisi>). Η συνδρομή των προϋποθέσεων ένταξης σε καθεστώς μερικής φοίτησης επανεξετάζεται μετά από αίτημα συνέχισης της μερικής φοίτησης εκ μέρους του φοιτητή, στην αρχή κάθε νέου ακαδημαϊκού έτους.

γ) Το καθεστώς μερικής φοίτησης δεν μπορεί μέσα στη διάρκεια του ίδιου ακαδημαϊκού έτους να μεταβληθεί, με αίτηση του φοιτητή, σε καθεστώς κανονικής φοίτησης, για λόγους αντικειμενικής αδυναμίας εφαρμογής του ειδικού προγράμματος σπουδών μερικής φοίτησης.

4. Οι φοιτητές μπορούν, ύστερα από αίτησή τους, να διακόψουν τη φοίτησή τους κατά τους όρους του νόμου. Κατά τον χρόνο διακοπής της φοίτη-

σης ο φοιτητής δεν έχει δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις των μαθημάτων.

ΑΡΘΡΟ 3^ο

Δήλωση εγγραφής και δήλωση μαθημάτων εξαμήνου

1. Κατά την έναρξη κάθε εξαμήνου, σε προθεσμίες που ανακοινώνονται ηλεκτρονικά από τη Γραμματεία της Σχολής για κάθε είδος δήλωσης χωριστά - και οι οποίες δεν επιτρέπεται να παραταθούν παρά μόνο με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος για όλως εξαιρετικούς λόγους, ο φοιτητής οφείλει να υποβάλει δύο δηλώσεις: α) ηλεκτρονική δήλωση εγγραφής του στο εξάμηνο που διανύει χρονικά από την αρχική εγγραφή του στη Σχολή, καθώς και β) ηλεκτρονική δήλωση που περιέχει τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών (υποχρεωτικά ή/και επιλογής), τα οποία ο φοιτητής επιθυμεί να παρακολουθήσει κατά το συγκεκριμένο ακαδημαϊκό εξάμηνο. Σε περίπτωση μη υποβολής ή εκπρόθεσμης υποβολής των ως άνω δηλώσεων η συμμετοχή του φοιτητή στις εξετάσεις αποκλείεται, με την επιφύλαξη των οριζόμενων παρακάτω στην παράγραφο 7 του παρόντος άρθρου.

2. Χωρίς εκτυπωμένη ή αποθηκευμένη ηλεκτρονική απόδειξη υποβολής δήλωσης εγγραφής και δήλωσης μαθημάτων ο φοιτητής δεν δικαιούται να επικαλεσθεί στη Γραμματεία της Σχολής την υποβολή δήλωσής του.

3. Οι προθεσμίες της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου ισχύουν και για τα μαθήματα που τυχόν παρακολούθησε ο φοιτητής κατά το αμέσως προηγούμενο εξάμηνο (ή/και κατά τα δύο προηγούμενα εξάμηνα, αν πρόκειται για αποτελέσματα της εξεταστικής περιόδου Σεπτεμβρίου) και των οποίων τα αποτελέσματα εξέτασής του δεν έχουν ακόμα εκδοθεί κατά τη λήξη της προθεσμίας, οπότε η δήλωση των μαθημάτων αυτών θεωρείται ότι υποβάλλεται με την επιφύλαξη να ισχύει μόνο αν το αποτέλεσμα της εξέτασής του είναι απορριπτικό.

4. Για τη συμμετοχή του φοιτητή στην επαναληπτική εξεταστική περίοδο (τον μήνα Σεπτέμβριο) δεν υποβάλλεται ξεχωριστή δήλωση και ο φοιτητής δικαιούται να εξετασθεί σε όλα τα μαθήματα που είχε επιλέξει με τις δηλώσεις του κατά τα δύο εξάμηνα του προηγούμενου ακαδημαϊκού έτους, εφόσον είχε αποτύχει ή δεν είχε εξετασθεί σε αυτά.

5. Η δήλωση μαθημάτων του φοιτητή υπόκειται στους ακόλουθους κανόνες:

α) Ανώτατο όριο του αριθμού μαθημάτων που μπορεί να δηλώσει ο φοιτητής σε ένα εξάμηνο κανονικής φοίτησης είναι αυτό των είκοσι (20) μαθημάτων, ενώ σε ένα εξάμηνο μερικής φοίτησης αυτό των δέκα (10) μαθημάτων.

β) Ο φοιτητής δεν επιτρέπεται να δηλώνει ανά εξάμηνο μαθήματα που δεν έχει ήδη διδαχθεί, τα οποία να υπερβαίνουν συνολικά τα τριάντα (30) ECTS (με απόκλιση +/- 2 ECTS).

γ) Ο φοιτητής δεν επιτρέπεται να επιλέξει υποχρεωτικά μαθήματα που στο πρόγραμμα σπουδών προβλέπονται για εξάμηνο το οποίο έπεται χρονικά περισσότερο από δύο (2) εξάμηνα από αυτό στο οποίο είναι εγγεγραμμένος (π.χ. αν είναι εγγεγραμμένος στο 3ο εξάμηνο μπορεί να επιλέξει υποχρεωτικά μαθήματα μέχρι και του 5ου εξαμήνου, αν είναι εγγεγραμμένος στο 4ο εξάμηνο, μπορεί να επιλέξει υποχρεωτικά μαθήματα μέχρι και του 6ου εξαμήνου κ.ο.κ). Ο περιορισμός δεν ισχύει για τα μαθήματα επιλογής.

δ) Ο φοιτητής δεν μπορεί να επιλέξει για το χειμερινό εξάμηνο μαθήματα που το Πρόγραμμα Σπουδών προσφέρει μόνο στο εαρινό εξάμηνο και το αντίστροφο, εκτός αν τα εν λόγω μαθήματα προσφέρονται και ως επαναληπτικά.

ε) Για τη δήλωση μαθημάτων Σύνθεσης απαιτείται προηγουμένως η πλήρωση των προϋποθέσεων του άρθρου 1 παρ. 3 του παρόντος.

6. α) Πριν από την ολοκλήρωση του τελευταίου εξαμήνου του προγράμματος σπουδών, ο φοιτητής, σε περίπτωση που δεν υποβάλει ο ίδιος εμπροθέσμως τη δήλωση μαθημάτων της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, θεωρείται ότι επέλεξε να εγγραφεί και να παρακολουθήσει όλα τα υποχρεωτικά μαθήματα του προγράμματος σπουδών του εξαμήνου, το οποίο διανύει χρονικώς από την αρχική εγγραφή του στη Σχολή, και μόνο αυτά.

β) Μετά την ολοκλήρωση και του τελευταίου εξαμήνου του προγράμματος σπουδών και μέχρι την καθ' οιονδήποτε τρόπο λήξη των σπουδών του και της φοιτητικής του ιδιότητας, κατά τους όρους του νόμου, ο φοιτητής, εφόσον δεν υποβάλει ο ίδιος εμπροθέσμως τη δήλωση μαθημάτων της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, θεωρείται ότι επέλεξε να εγγραφεί και να παρακολουθήσει τα υποχρεωτικά μαθήματα που τυχόν εξακολουθεί να οφείλει από όλα τα προηγούμενα εξάμηνα του είδους (χειμερινού ή εαρι-

νού) του χρονικά επόμενου εξαμήνου, και μόνο αυτά (δηλαδή, αν ο φοιτητής βρίσκεται στο 9ο, 11ο κ.λπ. εξάμηνο, θεωρείται ότι επέλεξε να εγγραφεί και να παρακολουθήσει τα υποχρεωτικά μαθήματα που τυχόν εξακολουθεί να οφείλει από το 1ο, 3ο, 5ο και 7ο εξάμηνο, ενώ αν ο φοιτητής βρίσκεται στο 10ο, 12ο κ.λπ. εξάμηνο, θεωρείται ότι επέλεξε να εγγραφεί και να παρακολουθήσει τα υποχρεωτικά μαθήματα που τυχόν εξακολουθεί να οφείλει από το 2ο, 4ο, 6ο και 8ο εξάμηνο).

7. Οι δηλώσεις εγγραφής και συμμετοχής στα μαθήματα που επιλέγονται από τον φοιτητή για συγκεκριμένο κάθε φορά ακαδημαϊκό εξάμηνο -ή θεωρούνται ότι επελέγησαν από αυτόν σε περίπτωση παράλειψης εμπρόθεσμης υποβολής της δήλωσης μαθημάτων εκ μέρους του- καταχωρούνται από τη Γραμματεία του Τμήματος ηλεκτρονικά στην ατομική του μερίδα.

ΑΡΘΡΟ 4^ο

Κατηγορίες μαθημάτων

1. Τα προσφερόμενα μαθήματα του προγράμματος σπουδών είναι συνολικά 132 και διακρίνονται σε δύο είδη: Υποχρεωτικά (συνολικά 37) και Επιλογής (συνολικά 95).

2. Τα Υποχρεωτικά μαθήματα (Υ) είναι 37 (βλ. V. Α. 2. Α): κωδ. αριθ. Υ 1-37) και κατανέμονται σε όλα τα εξάμηνα του προγράμματος σπουδών (1ο-8ο).

3. Τα μαθήματα Επιλογής διακρίνονται σε τρεις (3) κατηγορίες: Επιλογής Γενικής Παιδείας (ΓΠ), Περιορισμένης Επιλογής Ειδικών Γνώσεων (ΠΕ), Ελεύθερης Επιλογής Ειδικών Γνώσεων (ΕΛΕ). Ειδικότερα:

α. Τα μαθήματα επιλογής Γενικής Παιδείας (ΓΠ) προσφέρονται στο 1ο εξάμηνο σπουδών και είναι συνολικά τέσσερα (4): κωδ. αριθ. ΓΠ1, ΓΠ3, ΓΠ4, ΓΠ5). Ο φοιτητής υποχρεούται από αυτά να επιλέξει ένα (1) μάθημα.

β. Τα μαθήματα Περιορισμένης Επιλογής Ειδικών Γνώσεων (ΠΕ) προσφέρονται στο 2ο, 5ο, 7ο και 8ο εξάμηνο σπουδών του ενδεικτικού προγράμματος και είναι συνολικά 30 (κωδ. αριθ. ΠΕ 1-30). Στόχο έχουν να διασφαλίσουν στον φοιτητή την ενδεικτική προσέγγιση ειδικότερων θεματικών σε όλους τους κύριους κλάδους δικαίου και διακρίνονται σε έξι (6) κύκλους των πέντε (5) μαθημάτων ο καθένας. Ένας κύκλος προσφέρεται στο 2ο εξάμηνο, ένας κύκλος στο 5ο εξάμηνο, δύο κύκλοι στο 7ο και δύο κύκλοι στο 8ο εξάμηνο. Από καθέναν από τους κύκλους αυτούς ο φοιτητής υποχρεούται

να επιλέξει ένα (1) μάθημα, δηλαδή να παρακολουθήσει συνολικά έξι (6) από προσφερόμενα συνολικά τριάντα (30) τέτοια μαθήματα. Τα μαθήματα αυτά προσφέρονται και ως μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής Ειδικών Γνώσεων (ΕΛΕ) στο αντίθετο κάθε φορά εξάμηνο (χειμερινό ή εαρινό) από αυτό κατά το οποίο προσφέρονται ως ΠΕ.

γ. Τα μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής Ειδικών Γνώσεων (ΕΛΕ) προσφέρονται σε δύο (2) κύκλους (χειμερινό και εαρινό), στο 5^ο, 6^ο, 7^ο και 8^ο εξάμηνο του ενδεικτικού προγράμματος σπουδών, και είναι καταρχήν πενήντα (50), δηλαδή εικοσιπέντε (25) ανά εξάμηνο (κωδ. αριθ. ΕΛΕ 21-43, ΕΛΕ 45, ΕΛΕ 83 και ΕΛΕ 56-81), εκτός αν η Συνέλευση του Τμήματος αποφασίσει διαφορετικά. Σε αυτά προστίθενται: (ι) τα μαθήματα ΠΕ, που διδάσκονται ως ΕΛΕ στο αντίθετο κάθε φορά εξάμηνο (χειμερινό ή εαρινό) από αυτό κατά το οποίο προσφέρονται ως ΠΕ για τους φοιτητές που δεν τα έχουν επιλέξει ήδη ως μαθήματα ΠΕ κωδ. αριθ. ΕΛΕ 1-20 και ΕΛΕ 46-55) και (ii) δέκα (10) διακλαδικά σεμινάρια (κωδ. αριθ. ΔΣ 1-10), από τα οποία πέντε (5) στο χειμερινό και πέντε (5) στο εαρινό εξάμηνο. Τα διακλαδικά σεμινάρια εξετάζουν θέματα που άπτονται περισσοτέρων του ενός κλάδων δικαίου, με προτίμηση σε επίκαιρα ή υπό εξέλιξη ζητήματα. Η διδασκαλία γίνεται από δύο (2) έως τέσσερα (4) μέλη ΔΕΠ, έτσι ώστε να ενισχύεται η από ποικίλες οπτικές γωνίες προσέγγιση του επιστημονικού αντικειμένου.

Τα μαθήματα ΕΛΕ έχουν δύο στόχους: αα) Να παράσχουν στον φοιτητή τη δυνατότητα επιλογής μεταξύ της διασποράς του ενδιαφέροντός του σε ποικίλους κλάδους ή της εξειδίκευσής του σε μια συγκεκριμένη κατεύθυνση, και ββ) Να επιτρέψουν τη διδασκαλία σε μικρότερα ακροατήρια, τη στενότερη επικοινωνία του διδάσκοντα με τους φοιτητές, καθώς και τη συστηματική εκπόνηση επιστημονικών φοιτητικών εργασιών.

Στα μαθήματα ΕΛΕ περιλαμβάνονται και εικοσιπέντε (25) ξενόγλωσσα μαθήματα: κωδ. αριθ. ΕΛΕ 34-43, ΕΛΕ 45, ΕΛΕ 83 και ΕΛΕ 68-80), με τη δυνατότητα συμμετοχής και αλλοδαπών φοιτητών του προγράμματος Erasmus, για να δοθεί η δυνατότητα και στον ημεδαπό φοιτητή να εξοικειώνεται με την ξενόγλωσση νομική ορολογία. Ωστόσο, δεν επιτρέπεται να επιλεγεί ξενόγλωσσο μάθημα, το οποίο επικαλύπτεται από άλλο (ελληνόγλωσσο ή ξενόγλωσσο) μάθημα που έχει ήδη επιλέξει ο φοιτητής, και το αντίστροφο.

Από όλα αυτά τα μαθήματα ΕΛΕ, ο φοιτητής υποχρεούται να επιλέξει

συνολικά έξι (6). Εφόσον το επιθυμεί, δικαιούται πάντως να επιλέξει μόνο τέσσερα (4) από τα προσφερόμενα στο ΠΠΣ μαθήματα ΕΛΕ και να συμπληρώσει τον αριθμό των έξι (6) μαθημάτων με δύο (2) επιπλέον μαθήματα από τα προβλεπόμενα ως υποχρεωτικά ή επιλογής στα προγράμματα προπτυχιακών σπουδών άλλων Τμημάτων του ΑΠΘ. Στην περίπτωση αυτή, τα ECTS που συγκεντρώνει από την παρακολούθηση των μαθημάτων δεν μπορούν να υπερβαίνουν τα προβλεπόμενα για τα ΕΛΕ του Τμήματος Νομικής, δηλαδή τα τέσσερα (4) ECTS ανά μάθημα.

Ο φοιτητής έχει επίσης το δικαίωμα να δηλώνει και να εξετάζεται σε δύο (2) επιπλέον μαθήματα ΕΛΕ, δηλαδή συνολικά οκτώ (8). Η επιτυχής παρακολούθηση των μαθημάτων αυτών καταχωρείται, χωρίς πιστωτικές μονάδες (ECTS), στη μερίδα του φοιτητή και εμφανίζεται στην αναλυτική του βαθμολογία και στο Παράρτημα Διπλώματος, χωρίς να προσμετράται ο σχετικός βαθμός στον υπολογισμό του βαθμού πτυχίου.

Η τελική εξέταση του φοιτητή στα μαθήματα ΕΛΕ μπορεί να γίνεται και με την προφορική του εξέταση επί επιστημονικής εργασίας που θα έχει εκπονήσει ο φοιτητής, υπό την καθοδήγηση του διδάσκοντα, και μπορεί να συνδυάζεται και με σύστημα συνεχούς ελέγχου γνώσεων (συμμετοχή σε ενδιάμεσες γραπτές ή προφορικές δοκιμασίες κ.λπ.), που δικαιούται να εφαρμόζει ο διδάσκων καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου διδασκαλίας.

ΑΡΘΡΟ 5^ο

Ενημέρωση φοιτητών

Για την ενημέρωση των φοιτητών σχετικά με το σύστημα σπουδών που καθιερώνεται από το πρόγραμμα προπτυχιακών σπουδών της Σχολής και τις βασικές αρχές του, το περιεχόμενο και τη σημασία των υποχρεωτικών μαθημάτων, των μαθημάτων επιλογής των επιμέρους κατηγοριών και των διακλαδικών σεμιναρίων, το σύστημα ελέγχου των γνώσεων που καθιερώνεται από τον νόμο και από τον παρόντα Κανονισμό, καθώς και για την καθοδήγησή τους σε όλα τα προβλήματα των σπουδών τους, ο Διευθυντής κάθε Τομέα είναι υποχρεωμένος να δέχεται τους φοιτητές και τους ορισμένους εκπροσώπους τους στον Τομέα σε ακρόαση τουλάχιστον μία ημέρα την εβδομάδα, επί μία ώρα.

Β΄ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

ΑΡΘΡΟ 6^ο

Χρόνος και κατανομή της διδασκαλίας

1. Η διδασκαλία όλων των μαθημάτων Σύνθεσης, καθώς και όλων εκείνων των μαθημάτων που περιλαμβάνονται ταυτοχρόνως τόσο στον κατάλογο Ελεύθερης Επιλογής Ειδικών Γνώσεων (ΕΛΕ) όσο και στον κατάλογο Περιορισμένης Επιλογής Ειδικών Γνώσεων (ΠΕ), γίνεται υποχρεωτικά και κατά τα δύο εξάμηνα του ακαδημαϊκού έτους. Όλα τα υπόλοιπα μαθήματα (υποχρεωτικά και επιλογής) διδάσκονται στο εξάμηνο σπουδών που καθορίζεται με το πρόγραμμα σπουδών.

2. Η διδασκαλία όλων των υποχρεωτικών μαθημάτων, συμπεριλαμβανομένων και των μαθημάτων Σύνθεσης που επαναλαμβάνονται και στα δύο εξάμηνα του ακαδημαϊκού έτους, γίνεται καταρχήν με διαίρεση του συνολικού ακροατηρίου σε τρία (3) τμήματα, με κατά το δυνατό ίσο αριθμό φοιτητών, με την ίδια σύνθεση φοιτητών για όλα τα μαθήματα του ίδιου εξαμήνου σπουδών, με τους ίδιους μαθησιακούς στόχους και με ομοιόμορφη ύλη διδασκαλίας για κάθε μάθημα. Η κατανομή των φοιτητών στα τμήματα γίνεται κατ' αλφαβητική σειρά, με τη σημείωση ότι οι φοιτητές ΣΣΑΣ καθώς και οι τυχόν αλλοδαποί φοιτητές ανήκουν πάντοτε στο 1ο τμήμα. Εξαιρετικώς, σε περίπτωση έλλειψης επαρκούς αριθμού διδασκόντων σε ένα ή περισσότερα μαθήματα ή έλλειψης ικανού αριθμού αιθουσών με βάση τις διαθέσιμες ώρες, είναι δυνατή, μετά από αιτιολογημένη απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, η διδασκαλία του ή των εν λόγω μαθημάτων σε ένα (1) τμήμα ή σε δύο (2) τμήματα. Ειδικώς, η συγχώνευση των τριών (3) τμημάτων σε δύο (2) είναι δυνατή, μόνο εφόσον η διδασκαλία του μαθήματος γίνεται τις ίδιες ημέρες και ώρες σε όλα τα τμήματα, ώστε να μη δημιουργείται επικάλυψη με τα ακροατήρια άλλων μαθημάτων του ίδιου εξαμήνου σπουδών. Η Συνέλευση του Τμήματος επανεξετάζει τη ρύθμιση της παρούσας παραγράφου σε κάθε περίπτωση ουσιώδους μεταβολής του αριθμού των διδασκόντων ή του αριθμού των διαθέσιμων αιθουσών της Σχολής.

3. Ο αριθμός των ωρών εβδομαδιαίας διδασκαλίας κάθε μαθήματος, όπως αναφέρεται στο Πρόγραμμα Σπουδών, απεικονίζει τη συνολική διάρκεια απασχόλησης του φοιτητή σε αίθουσα διδασκαλίας για το μάθημα αυτό (για

παραδόσεις, φροντιστήρια, ασκήσεις, επαναλήψεις κ.λπ.) και δεν επιτρέπεται να παραβιάζεται από τον διδάσκοντα, ούτε με παράλειψη αλλά ούτε και με υπέρβαση του αριθμού ωρών ανά εβδομάδα, με εξαίρεση τις περιπτώσεις αναγκαίας αναπλήρωσης ωρών μαθήματος λόγω απρόβλεπτης ματαίωσης.

4. Τα ωρολόγια προγράμματα συντάσσονται υποχρεωτικά κατά τρόπο, ώστε, στο μέτρο του δυνατού, να εξασφαλίζεται το ίδιο ωράριο διδασκαλίας για όλα τα τμήματα του ίδιου μαθήματος, καθώς και η συνέχεια στην παρακολούθηση των μαθημάτων χωρίς κενά για τους φοιτητές, τουλάχιστον σε σχέση με τα υποχρεωτικά μαθήματα. Την ευθύνη της τήρησης αυτής της διάταξης έχουν η Γραμματεία και η Κοσμητεία της Σχολής.

5. Κατά την ετήσια κατανομή του διδακτικού έργου πρέπει να επιδιώκεται, στο μέτρο των υφιστάμενων δυνατοτήτων σε διδακτικό προσωπικό, η τακτική εναλλαγή αυτών που διδάσκουν το κάθε μάθημα σε κάθε τμήμα, έτσι ώστε η διδασκαλία του μαθήματος σε ένα τμήμα να γίνεται, εφόσον είναι εφικτό, από διδάσκοντα διαφορετικό από αυτόν που το δίδαξε στο ίδιο τμήμα την προηγούμενη φορά.

ΑΡΘΡΟ 7^ο

Τρόπος διδασκαλίας και ελεύθερα μαθήματα

1. Η διδασκαλία των μαθημάτων συνίσταται στην παροχή μιας γενικής εικόνας της ύλης του καθενός από αυτά και στη δειγματική επιλογή ορισμένων θεμάτων για εμβάθυνση, με τη βοήθεια πρακτικών ασκήσεων, μελέτης δικαστικών αποφάσεων, διερεύνησης της βιβλιοθήκης, σύνταξης ενημερωτικών σημειωμάτων σχετικών με τις θέσεις της θεωρίας και της νομολογίας σε συγκεκριμένα ζητήματα, βάσει ειδικών ερωτηματολογίων και άλλων ανάλογων μεθόδων. Η διδασκαλία των μαθημάτων αποτελεί το έναυσμα για τη μύηση των φοιτητών στη νομική σκέψη και τη μεθοδολογία της, καθώς και για την καθοδήγησή τους στην πλήρωση των γνώσεών τους με βάση την προσωπική τους μελέτη. Ειδικά για τη διδασκαλία των μαθημάτων ΕΛΕ ισχύουν και τα οριζόμενα παραπάνω στο άρθρο 4 παρ. 3 περ. δ' και στο άρθρο 6 παρ. 1 του παρόντος Κανονισμού.

2. Η διδασκαλία των μαθημάτων Σύνθεσης αποβλέπει ειδικότερα, με βάση τη δειγματική επιλογή ορισμένων κάθε φορά θεμάτων για εμβάθυνση, στην ακόμα μεγαλύτερη ανάπτυξη της πρωτοβουλίας των φοιτητών με τη βοήθεια πολυπλοκότερων πρακτικών ασκήσεων, κριτικής ανάλυσης της

νομολογίας, επεξεργασίας δικογράφων, εκπόνησης και ανάπτυξης εργασιών σε θεωρητικά θέματα και οργάνωσης εικονικών δικών, ώστε αυτοί να γίνουν ικανοί να εφαρμόζουν στην πράξη τη νομική μεθοδολογία που διδάχθηκαν, να διατυπώνουν νομικά δοκίμια και δικόγραφα της νομικής πρακτικής και να χειρίζονται άνετα τον προφορικό νομικό λόγο.

3. Το καθένα από τα μαθήματα Σύνθεσης διδάσκεται σε κάθε τμήμα από δύο (2) τουλάχιστον καθηγητές ή λέκτορες της Σχολής κάθε εξάμηνο, οι οποίοι κατανέμουν μεταξύ τους τη σχετική ύλη.

4. Η διδασκαλία των νομικών μαθημάτων που εμφανίζουν πρακτική εφαρμογή, περιλαμβάνει υποχρεωτικά και την εξάσκηση των φοιτητών στην επίλυση πρακτικών υποθέσεων, παρόμοιων σε βαρύτητα με αυτές στις οποίες θα χρειασθεί να εξετασθούν κατά τα οριζόμενα παρακάτω στο άρθρο 13 παρ. 2 του παρόντος. Η διάρκεια της εξάσκησης αυτής των φοιτητών από τον διδάσκοντα δεν επιτρέπεται να υπολείπεται του ενός τρίτου (1/3) –και στα μαθήματα Σύνθεσης του ενός δευτέρου (1/2)– του συνολικού αριθμού των ωρών διδασκαλίας του μαθήματος, κατανεμομένων ελεύθερω από τον διδάσκοντα στο σύνολο των ημερών και ωρών της διδασκαλίας του.

5. Για τη συμπλήρωση του διδακτικού έργου κάθε Τομέας μπορεί να οργανώνει, μόνος ή σε συνεργασία με άλλον ή άλλους Τομείς ή και με εξω-πανεπιστημιακούς επιστημονικούς, κοινωνικούς ή επαγγελματικούς φορείς, ελεύθερα μαθήματα, χωρίς απόδοση πιστωτικών μονάδων, με τη μορφή σεμιναρίων σε συγκεκριμένο κάθε φορά επιστημονικό πεδίο, και με ενεργό συμμετοχή των φοιτητών, κατανεμομένων σε ομάδες εργασίας, με ελεύθερη ανταλλαγή θέσεων στο πλαίσιο διαλογικής συζήτησης.

ΑΡΘΡΟ 8^ο

Διδακτέα ύλη και συντονισμός διδασκαλίας

1. Η Συνέλευση του Τμήματος, μετά από εισήγηση των Τομέων, καθορίζει την έκταση της διδακτέας ύλης του κάθε μαθήματος (υποχρεωτικού ή επιλογής), καθώς και τις περιοχές της εμβάθυνσης στα μαθήματα Σύνθεσης, στο πλαίσιο της περιγραφής του κάθε μαθήματος στον Οδηγό Σπουδών.

2. Χωρίς να θίγεται η ελευθερία των διδασκόντων ως προς τον τρόπο διδασκαλίας, η Κοσμητεία της Σχολής, σε συνεργασία με τους Διευθυντές των Τομέων, μεριμνά για τον συντονισμό και την επίτευξη της ομοιόμορφης

διδασκαλίας του ίδιου μαθήματος στα περισσότερα τμήματα, στα οποία είναι κατανεμημένα τα ακροατήρια, ως προς την έκταση της διδακτέας ύλης και το επίπεδο δυσχέρειας των πρακτικών ασκήσεων.

ΑΡΘΡΟ 9^ο

Συγγράμματα και βοηθήματα

Η Συνέλευση του Τμήματος, μετά από εισήγηση των Τομέων, καθορίζει για κάθε μάθημα κατάλογο συγγραμμάτων ή άλλων διδακτικών βοηθημάτων που υποδεικνύονται στους φοιτητές για τη μελέτη τους, πέραν των όσων διανέμονται σε αυτούς από το Σύστημα ΕΥΔΟΞΟΣ. Η Κοσμητεία της Σχολής καταβάλλει προσπάθεια, ώστε τα πρόσθετα αυτά συγγράμματα ή διδακτικά βοηθήματα να υπάρχουν σε ικανό αριθμό αντιτύπων στο αναγνωστήριο της Βιβλιοθήκης της Σχολής.

ΑΡΘΡΟ 10^ο

Οδηγός σπουδών - Αξιολόγηση από τους φοιτητές

1. Οι αποφάσεις των δύο προηγούμενων άρθρων αναρτώνται στην ιστοσελίδα της Σχολής, στο σημείο που αυτή αναφέρεται στον Οδηγό Σπουδών.

2. Με τη συμπλήρωση της 8ης εβδομάδας διδασκαλίας κάθε εξαμήνου οι φοιτητές μπορούν να προβαίνουν ηλεκτρονικά, μέσω των ιστοσελίδων της ΜΟΔΠ (<http://qa.auth.gr>) και της Σχολής (<http://www.law.auth.gr>), σε αξιολόγηση των διδασκόμενων σε αυτούς μαθημάτων, καθώς και των διδασκόντων τα μαθήματα αυτά, προς τον σκοπό της βελτίωσης του επιπέδου των σπουδών.

Γ' ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ

ΑΡΘΡΟ 11^ο

Αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών

1. Η αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών γίνεται βάσει τελικής εξέτασης μετά τη λήξη του εξαμήνου. Εκτός αν ορίζεται διαφορετικά με νόμο ή Υπουργική Απόφαση, οι τελικές εξετάσεις διενεργούνται αποκλειστικά μετά το πέρας του χειμερινού ή του εαρινού εξαμήνου για τα μαθήματα που δάχθησαν στα εξάμηνα αυτά, αντίστοιχα. Ειδικά τα μαθήματα της Ποινικής και Διοικητικής Δικονομίας, εφόσον δηλωθούν κανονικά στο εξάμηνο στο

οποίο διδάσκονται, εξετάζονται επαναληπτικά και στο άλλο εξάμηνο. Ο φοιτητής δικαιούται να εξεταστεί στα δηλωθέντα εκ μέρους του μαθήματα και των δύο εξαμήνων, πριν από την έναρξη του χειμερινού εξαμήνου, τον μήνα Σεπτέμβριο.

2. Φοιτητές που βρίσκονται από το ένατο (9ο) ως το δωδέκατο (12ο) εξάμηνο των σπουδών τους και οφείλουν μαθήματα που δεν υπερβαίνουν συνολικά τα τριάντα (30) ECTS, δικαιούνται να εξετάζονται στα δηλωθέντα εκ μέρους τους μαθήματα και των δύο εξαμήνων σε όλες τις εξεταστικές περιόδους. Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να παράσχει τη δυνατότητα αυτή και σε φοιτητές μεγαλύτερων εξαμήνων, εφόσον συντρέχει σοβαρός λόγος και δεν οφείλουν περισσότερα από τρία (3) μαθήματα.

3. Ειδικά στα μαθήματα ΕΛΕ, για την τελική εξέταση του φοιτητή ισχύουν και τα οριζόμενα παραπάνω στο άρθρο 4 παρ. 3 περ. γ' τελευτ. εδάφ. του παρόντος Κανονισμού.

ΑΡΘΡΟ 12°

Τελικές εξετάσεις

1. Υπό την επιφύλαξη των λοιπών ορισμών του παρόντος άρθρου, οι τελικές εξετάσεις κάθε μαθήματος είναι γραπτές.

2. Ο διδάσκων δύναται, με ανακοίνωση που αναρτά υποχρεωτικά στην ιστοσελίδα του μαθήματος κατά την έναρξη των παραδόσεων, να προσφέρει προφορικές εξετάσεις για όσους φοιτητές του υποβάλλουν σχετική έγγραφη δήλωση κατά το πέρας των παραδόσεων. Σε περίπτωση που ο αριθμός των αιτουμένων την προφορική τους εξέταση υπερβαίνει τους σαράντα (40) φοιτητές, ο διδάσκων δικαιούται να πραγματοποιεί ενώπιον του ακροατηρίου, σε μια από τις τελευταίες παραδόσεις του μαθήματος, κλήρωση γράμματος του αλφαβήτου, από το οποίο και μετά θα αρχίζει η μέτρηση των φοιτητών που θα εξετασθούν προφορικά μέχρι τη συμπλήρωση του αριθμού σαράντα (40) ή του τυχόν μεγαλύτερου αριθμού που θα ορίσει ο διδάσκων ανάλογα με τις δυνατότητές του. Για τη διεξαγωγή της προφορικής εξέτασης ο διδάσκων εκδίδει και αναρτά στην ιστοσελίδα του μαθήματος ξεχωριστό πρόγραμμα προφορικών εξετάσεων με τα ονοματεπώνυμα των φοιτητών που θα συμμετάσχουν σε αυτές, καθώς και με τις ώρες εξέτασης κάθε ομάδας φοιτητών, η οποία δεν μπορεί να περιλαμβάνει λιγότερα από δύο (2) ούτε περισσότερα από έξι (6) άτομα. Αν ζητά προφορική εξέταση ένας (1) μόνο φοιτητής, κατά

την εξέταση πρέπει να είναι παρόν και κάποιον άλλο μέλος ΔΕΠ ή ΕΔΙΠ του Τομέα και αν αυτό δεν είναι εφικτό, πρέπει να παρευρίσκεται ο εκάστοτε γραμματέας του Τομέα.

Η συμμετοχή του φοιτητή σε προφορική εξέταση, ανεξάρτητα από την τυχόν επιτυχία ή αποτυχία του σε αυτήν, αποκλείει τον φοιτητή οριστικά από τη συμμετοχή στις γραπτές εξετάσεις του μαθήματος για το ίδιο εξάμηνο. Στην περίπτωση αυτή, τυχόν αυθαίρετη συμμετοχή του φοιτητή στις γραπτές εξετάσεις δεν λαμβάνεται υπόψη ούτε ανακοινώνεται γι' αυτήν βαθμός.

3. Πέραν των οριζομένων στην προηγούμενη παράγραφο, οι διδάσκοντες, λαμβάνουν ειδική μέριμνα για την προφορική εξέταση φοιτητών με αποδεδειγμένη πριν από την εισαγωγή τους στο Ίδρυμα δυσλεξία ή με σοβαρά κινητικά προβλήματα ή με προβλήματα όρασης που δυσχεραίνουν ουσιαστικά τη συμμετοχή τους σε γραπτές εξετάσεις, σύμφωνα με διαδικασία που ορίζεται στον Εσωτερικό Κανονισμό του Ιδρύματος.

ΑΡΘΡΟ 13^ο

Διεξαγωγή των εξετάσεων

1. Η τελική εξέταση κάθε μαθήματος, γραπτή ή προφορική, αποβλέπει κατά κύριο λόγο στον έλεγχο της κριτικής ικανότητας του εξεταζομένου και όχι της ικανότητάς του να απομνημονεύει.

2. Η τελική εξέταση των νομικών μαθημάτων που εμφανίζουν πρακτική εφαρμογή, ανεξαρτήτως αν η εξέταση διεξάγεται γραπτά ή προφορικά, συνίσταται υποχρεωτικά στην επίλυση πρακτικών ασκήσεων, ενδεχομένως δε και στην απάντηση σε θεωρητικές ερωτήσεις κρίσης. Στην περίπτωση που υπάρχουν και θεωρητικές ερωτήσεις, οι απαντήσεις στα πρακτικά θέματα βαρύνουν κατά την αξιολόγηση της συνολικής επίδοσης του φοιτητή κατά ποσοστό τουλάχιστον εξήντα τοις εκατό (60%). Ειδικώς στα κείμενα των θεμάτων εξέτασης που διανέμονται στους φοιτητές κατά τη διενέργεια των γραπτών εξετάσεων, πρέπει υποχρεωτικά να περιλαμβάνεται σαφής αριθμητική ένδειξη για τις μονάδες βαθμού που αντιστοιχούν σε κάθε θέμα εξέτασης (θεωρητικό, πρακτικό) καθώς και σε καθένα από τα επιμέρους ερωτήματα του πρακτικού θέματος.

3. Τα θέματα των πρακτικών ασκήσεων και των θεωρητικών ερωτήσεων που επιλέγονται από τον διδάσκοντα πρέπει να διερευνούν την κριτική

αφομοίωση των γνώσεων από τους φοιτητές, να είναι ανάλογα με το επίπεδο σπουδών που παρέχονται και να είναι δυνατό να απαντηθούν στον οριζόμενο χρόνο με βάση την ύλη και τις μεθόδους διδασκαλίας του μαθήματος.

4. Για την απάντηση τόσο των πρακτικών όσο και των θεωρητικών θεμάτων επιτρέπεται η χρησιμοποίηση Κωδίκων Νομοθεσίας, χωρίς σχόλια και χωρίς σημειώσεις των φοιτητών.

5. Ειδικά για τις γραπτές εξετάσεις πρέπει υποχρεωτικά να τηρούνται οι ακόλουθοι κανόνες:

α) Η γραπτή εξέταση κάθε μαθήματος διαρκεί δύο (2) ώρες, και ειδικά για τα μαθήματα Σύνθεσης δύο και μισή (2 ½) ώρες, μετά τη διανομή των θεμάτων.

β) Η Γραμματεία της Σχολής οφείλει να αναρτά εγκαίρως στην οικεία ιστοσελίδα το ενιαίο πρόγραμμα των γραπτών εξετάσεων του εξαμήνου, το οποίο πρέπει υποχρεωτικά να περιέχει, για κάθε μάθημα, την ημέρα διεξαγωγής της εξέτασης και τα χρονικά όρια έναρξης και λήξης της για καθένα από τα περισσότερα τμήματα, στα οποία κατανέμονται ενδεχομένως οι φοιτητές. Ακόμη, η Γραμματεία της Σχολής οφείλει να αναρτά εγκαίρως στην οικεία ιστοσελίδα τον μηχανογραφικό κατάλογο των δικαιούμενων να συμμετάσχουν σε κάθε γραπτή εξέταση, ανά μάθημα και τμήμα, φοιτητών.

γ) Οι διδάσκοντες λαμβάνουν μέριμνα για τη διεξαγωγή της γραπτής εξέτασης, εφόσον είναι πρακτικά δυνατό, την ίδια ώρα σε όλα τα τμήματα διδασκαλίας του ίδιου μαθήματος, καθώς και για την ομοιομορφία της εξέτασης από την άποψη της βαρύτητας των θεμάτων και των κριτηρίων αξιολόγησης των φοιτητών. Ακόμη, οι διδάσκοντες οφείλουν να διαμορφώνουν τέτοια θέματα εξετάσεων, ώστε να ελαχιστοποιείται ο κίνδυνος αντιγραφής ή φαλκίδευσης του αποτελέσματος της εξεταστικής διαδικασίας με τεχνολογικά μέσα. Τέλος, οι διδάσκοντες οφείλουν να είναι συνεχώς παρόντες στους χώρους των εξετάσεων, να ασκούν εποπτεία για την απρόσκοπτη και αδιάβλητη διεξαγωγή τους και να λαμβάνουν τα αναγκαία για τον σκοπό αυτό μέτρα.

δ) Κάθε εξεταζόμενος φοιτητής οφείλει να έχει ελέγξει, πριν από την προέλευσή του στη συγκεκριμένη εξέταση, την αναγραφή του ονόματός του στον μηχανογραφικό κατάλογο της Γραμματείας της Σχολής για τους δικαιούχους συμμετοχής στην εξέταση στο συγκεκριμένο μάθημα και τμήμα. Οι εξεταζόμενοι φοιτητές απαγορεύεται να επιχειρούν αντιγραφή απαντήσεων ή οποιοδήποτε άλλο τρόπο φαλκίδευσης του αποτελέσματος της εξεταστικής διαδικασίας,

καθώς και να προσκομίζουν στις αίθουσες των εξετάσεων βιβλία, βοηθήματα, σημειώσεις ή ηλεκτρονικά μέσα επικοινωνίας. Τυχόν εγχείρημα χρήσης ηλεκτρονικών μέσων επικοινωνίας κατά τη διάρκεια της εξεταστικής διαδικασίας αποτελεί ιδιαίτερα επιβαρυντική περίπτωση σε βάρος του εξεταζομένου. Ακόμη, οι εξεταζόμενοι φοιτητές απαγορεύεται να χρησιμοποιούν ως «πρόχειρο» ένα χωριστό φύλλο, αλλά επιτρέπεται να χρησιμοποιούν για τον σκοπό αυτό αποκλειστικά και μόνο την τελευταία σελίδα της τετρασέλιδης κόλλας αναφοράς στην οποία αναπτύσσουν τις απαντήσεις τους. Σε περίπτωση παραβίασης των απαγορεύσεων αυτών επιβάλλεται, ως μέτρο εσωτερικής τάξης για τη διασφάλιση του αδιαβλήτου της εξεταστικής διαδικασίας, ο μηδενισμός του γραπτού, ανεξάρτητα από οποιαδήποτε άλλη σχετική πρόβλεψη κυρώσεων.

ε) Οι καθορισμένοι επιτηρητές οφείλουν να ελέγχουν το επίσημο παραστατικό του ΑΠΘ που αποδεικνύει τη φοιτητική ιδιότητα και πιστοποιεί την ταυτότητα του εξεταζομένου, να διαπιστώνουν την αναγραφή του ονοματεπωνύμου και του αριθμού ειδικού μητρώου του φοιτητή επάνω στο γραπτό, να μονογράφουν κάθε γραπτό, να επιτηρούν συνεχώς τις εισόδους και εξόδους της αίθουσας, ιδίως κατά την ώρα λήξης του χρόνου εξέτασης και παράδοσης των γραπτών, και να φροντίζουν ώστε να μην εξέρχεται ή αποχωρεί κανείς από την αίθουσα εξετάσεων πριν από την πάροδο τριάντα λεπτών (30') από τη διανομή των θεμάτων.

στ) Μετά τη συγκέντρωση των γραπτών, οι επιτηρητές καταμετρούν τα γραπτά που έχουν παραλάβει και ένας από αυτούς βεβαιώνει τον αριθμό των γραπτών που έχουν παραληφθεί. Στη συνέχεια τα γραπτά παραδίδονται στον διδάσκοντα, ο οποίος τα καταμετρά και βεβαιώνει με την υπογραφή του ενώπιον του επιτηρητή τον αριθμό των γραπτών που έχει παραλάβει.

ζ) Οι απαντήσεις στα θέματα των γραπτών εξετάσεων, πρακτικά και θεωρητικά, συζητούνται μετά την έκδοση των αποτελεσμάτων από τους διδάσκοντες με τους ενδιαφερόμενους φοιτητές σε ειδικά καθορισμένες ώρες, οι δε φοιτητές έχουν δικαίωμα να βλέπουν το γραπτό τους -της τρέχουσας κάθε φορά εξεταστικής περιόδου- και να ζητούν εξηγήσεις για τον τρόπο που αυτό αξιολογήθηκε.

ΑΡΘΡΟ 14^ο

Βαθμολογία - Λήψη πτυχίου

1. Οι διδάσκοντες οφείλουν να παραδίδουν στη Γραμματεία της Σχολής

τα αποτελέσματα των τελικών εξετάσεων, γραπτών ή/και προφορικών ενιαία στον ίδιο πίνακα, για κάθε μάθημα ή διακλαδικό σεμινάριο, το αργότερο εντός είκοσι πέντε (25) ημερών από την ημέρα διεξαγωγής της εξέτασης. Επί προφορικών εξετάσεων ο διδάσκων δεν επιτρέπεται να ανακοινώνει αμέσως το αποτέλεσμα της εξέτασης στους εξετασθέντες φοιτητές κάθε ομάδας, αλλά μόνο συγκεντρωτικά για το σύνολο των εξετασθέντων.

2. Σε όλα τα μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών το αποτέλεσμα του ελέγχου των γνώσεων του φοιτητή εκφράζεται αριθμητικά με βαθμούς από μηδέν (0) έως δέκα (10). Στους πίνακες των αποτελεσμάτων η αποτυχία σημειώνεται με βαθμούς από μηδέν (0) έως τέσσερα (4) και η επιτυχία με βαθμούς από πέντε (5) έως δέκα (10).

3. Οι πίνακες των αποτελεσμάτων αναρτώνται από τη Γραμματεία στην ιστοσελίδα της Σχολής και είναι προσβάσιμοι στο σύνολό τους από όλους τους φοιτητές, αναγράφουν όμως μόνο το μάθημα, τον αριθμό ειδικού μητρώου και τη βαθμολογία, χωρίς αναφορά του ονοματεπώνυμου των εξετασθέντων φοιτητών.

4. Δεν επιτρέπεται η μεταφορά βαθμού φοιτητή από μια εξεταστική περίοδο σε άλλη, ούτε η ανακοίνωση βαθμού φοιτητή που εξετάστηκε σε τμήμα διαφορετικό από εκείνο στο οποίο ανήκει, σύμφωνα με την αλφαβητική κατανομή των τμημάτων διδασκαλίας του μαθήματος.

5. Ο φοιτητής δικαιούται, μετά την έκδοση των αποτελεσμάτων των εξετάσεων και σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο μέχρι τη λήψη του πτυχίου του, να υποβάλει στη Γραμματεία του Τμήματος αίτημα για βελτίωση της βαθμολογίας του σε τρία (3) κατ' ανώτατο όριο μαθήματα. Το αίτημα μπορεί να υποβληθεί μόνο μία φορά για κάθε μάθημα. Στην περίπτωση αυτή ο βαθμός που έχει εκδοθεί για το μάθημα ανακαλείται και ο φοιτητής εξετάζεται εκ νέου. Ο βαθμός της επαναληπτικής εξέτασης είναι αυτός που λαμβάνεται υπόψη για τη διαμόρφωση του τελικού βαθμού του πτυχίου του. Σε περίπτωση που αποτύχει, θα πρέπει να εξεταστεί εκ νέου στο μάθημα.

Σε περίπτωση που το αίτημά του αφορά σε προαπαιτούμενο για συγκεκριμένη σύνθεση μάθημα, ο φοιτητής διατηρεί πάντως το δικαίωμά του να εξεταστεί στο μάθημα της Σύνθεσης, εάν δεν έχει ήδη εξεταστεί σε αυτήν.

6. α) Με την επιφύλαξη των μεταβατικών διατάξεων του παρόντος Κανονισμού, ο φοιτητής περατώνει τον πρώτο κύκλο σπουδών του στη Νομική

Σχολή του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και του απονέμεται ως τίτλος σπουδών το πτυχίο της Νομικής Σχολής, εφόσον συγκεντρώσει διακόσιες σαράντα (240) πιστωτικές μονάδες και έχει ολοκληρώσει την επιτυχή εξέτασή του στα τριανταεπτά (37) υποχρεωτικά μαθήματα του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών και σε δεκατρία (13) από τα προσφερόμενα σε αυτό μαθήματα επιλογής (1 ΓΠ + 6 ΠΕ + 6 ΕΛΕ), σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους του παρόντος Κανονισμού.

β) Επιπλέον, για την απονομή του τίτλου σπουδών πρώτου κύκλου είναι δυνατό να απαιτείται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον νόμο και τους κανονισμούς του Ιδρύματος, και η επιτυχής εκ μέρους του φοιτητή ολοκλήρωση μαθημάτων μιας τουλάχιστον ξένης γλώσσας (με τις τυχόν πρόσθετες αντίστοιχες πιστωτικές μονάδες) ή η αποδεδειγμένη γνώση της.

γ) Μέχρι τη θέσπιση και θέση σε ισχύ των ως άνω κανονισμών του ιδρύματος αναφορικά με τις απαιτήσεις ξένων γλωσσών για τη λήψη πτυχίου, ο φοιτητής δύναται να επιλέγει προαιρετικά μαθήματα ξένων γλωσσών από αυτά που προσφέρουν συναφείς δομές του ΑΠΘ (Κέντρο Διδασκαλίας Ξένων Γλωσσών). Η επιτυχής παρακολούθηση των μαθημάτων αυτών καταχωρείται, χωρίς πιστωτικές μονάδες (ECTS), στη μερίδα του φοιτητή και εμφανίζεται στην αναλυτική του βαθμολογία και στο Παράρτημα Διπλώματος χωρίς να προσμετράται ο σχετικός βαθμός στον υπολογισμό του βαθμού πτυχίου. Ειδικώς, ωστόσο, τα μαθήματα των γλωσσών με νομική ορολογία (λ.χ. Αγγλικά για Νομικές Σπουδές I, II) λαμβάνουν και τις προβλεπόμενες δύο (2), για το καθένα μάθημα, πιστωτικές μονάδες (ECTS), οι οποίες θα προστίθενται στις 240 αναγκαίες για τη λήψη του πτυχίου πιστωτικές μονάδες.

δ) Επιπλέον οι φοιτητές, στο μέτρο που υπάρχουν διαθέσιμες θέσεις πρακτικής άσκησης, δύνανται να ενταχθούν στο πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης Φοιτητών που προσφέρεται προαιρετικά ως μάθημα του Προγράμματος Σπουδών της Νομικής Σχολής και το οποίο πιστώνεται με 4 πιστωτικές μονάδες (ECTS), που θα προστίθενται στις 240 αναγκαίες για τη λήψη του πτυχίου πιστωτικές μονάδες, χωρίς να προσμετρώνται στον υπολογισμό του βαθμού πτυχίου, δεδομένου και του ότι το εν λόγω μάθημα Πρακτικής Άσκησης αξιολογείται μόνο με την ένδειξη «επέτυχε» ή «απέτυχε». Το αντίστοιχο ισχύει και για την πρακτική άσκηση που πραγματοποιούν φοιτητές της Νομικής Σχολής ΑΠΘ, στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus, στο εξωτερικό.

ε) Η επιτυχής εξέταση του φοιτητή σε δύο (2) από τα προσφερόμενα στο Πρόγραμμα Σπουδών ξενόγλωσσα μαθήματα ελεύθερης επιλογής (ΕΛΕ 34-45, 68-80) της ίδιας ξένης γλώσσας, συνιστά «αποδεδειγμένη γνώση» της γλώσσας αυτής και απαλλάσσει σε κάθε περίπτωση τον φοιτητή από την τυχόν υποχρέωση παρακολούθησης άλλων μαθημάτων για την εκμάθησή της.

7. α) Φοιτητές που εισάγονται στη Σχολή με κατατακτήριες εξετάσεις, με μετεγγραφή ή μεταφορά θέσης από άλλες Νομικές Σχολές της χώρας ή με το σύστημα εισαγωγής από τις πανελλήνιες εξετάσεις του/των προηγούμενου/ων έτους/ών (10%) και επιθυμούν αναγνώριση μαθημάτων στα οποία είχαν εξεταστεί επιτυχώς στο Τμήμα προέλευσής τους (αρθ. 35 Ν. 4115/2013), οφείλουν να υποβάλλουν εγγράφως στη Γραμματεία της Σχολής τα σχετικά αιτήματά τους εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενός (1) μηνός από την ημερομηνία εγγραφής τους, συνυποβάλλοντας ταυτόχρονα απόσπασμα του Οδηγού Σπουδών του Τμήματος προέλευσης, απ' το οποίο να προκύπτει η ύλη και τα συγγράμματα των μαθημάτων στα οποία είχαν εξεταστεί, καθώς και πιστοποιητικό αναλυτικής τους βαθμολογίας. Τα παραπάνω αιτήματα εξετάζονται ενιαία σε μία συνεδρίαση της Συνέλευσης του Τμήματος για κάθε ακαδημαϊκό έτος μετά από εισηγήσεις των αντίστοιχων Τομέων. Αναλόγως των ECTS των μαθημάτων που αναγνωρίζει ο φοιτητής, μειώνεται αντίστοιχα ο αριθμός των εξαμήνων που απαιτούνται για την ολοκλήρωση των σπουδών του, αντιστοιχώντας τριάντα (30) ECTS για κάθε εξάμηνο.

β) Φοιτητές που συμμετέχουν σε διεθνές πρόγραμμα ανταλλαγής φοιτητών (λ.χ. Erasmus), σε εκτέλεση σύμβασης που συνάπτει το ΑΠΘ με το αλλοδαπό Πανεπιστήμιο, το οποίο τους υποδέχεται, για να πραγματοποιήσουν μέρος των σπουδών τους, μπορούν με αίτησή τους που υποβάλλεται στη Γραμματεία της Σχολής, μετά την ολοκλήρωση των σπουδών τους στο αλλοδαπό Πανεπιστήμιο, να ζητήσουν την αναγνώριση των μαθημάτων στα οποία εξετάστηκαν επιτυχώς στο αλλοδαπό Πανεπιστήμιο, εφόσον τα μαθήματα αυτά κριθούν από τους αρμόδιους καθηγητές (διδάσκοντες τα αντίστοιχα μαθήματα) ως ισοδύναμα –από άποψη διδασκόμενης ύλης και πιστωτικών μονάδων– με μαθήματα που διδάσκονται στο πλαίσιο του εκάστοτε ισχύοντος προγράμματος σπουδών. Στα αναγνωριζόμενα με τον τρόπο αυτό μαθήματα δεν μπορούν να πιστωθούν περισσότερες πιστωτικές μονάδες (ECTS) από αυτές που προβλέπονται για τα αντίστοιχα μαθήματα του προπτυχιακού

προγράμματος σπουδών της Σχολής. Στην περίπτωση κατά την οποία ορισμένα από τα εν λόγω μαθήματα δεν αναγνωρισθούν ως ισοδύναμα με την παραπάνω διαδικασία, παρέχεται η δυνατότητα στους ενδιαφερόμενους φοιτητές να ζητήσουν τα μαθήματα αυτά να αναγνωρισθούν ως μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής (ΕΛΕ), με την προϋπόθεση ότι στο αλλοδαπό Πανεπιστήμιο αυτά πιστώνονται με τα ίδια τουλάχιστον ECTS, με τα οποία πιστώνονται και τα μαθήματα ΕΛΕ της Νομικής Σχολής του ΑΠΘ, αντικαθιστώντας έτσι ένα ή περισσότερα από τα αναγκαία για τη λήψη του πτυχίου 4 (τέσσερα) μαθήματα ΕΛΕ. Σε κάθε άλλη περίπτωση (λ.χ. αν ο φοιτητής δεν υποβάλει αίτηση αναγνώρισης ή έχει εξαντλήσει τον αριθμό των δυναμένων να επιλεγούν μαθημάτων ΕΛΕ) τα μαθήματα που εξετάστηκαν επιτυχώς στο αλλοδαπό Πανεπιστήμιο καταχωρούνται μόνο στο Παράρτημα Διπλώματος, χωρίς πιστωτικές μονάδες (ECTS) και χωρίς να προσμετρώνται στον υπολογισμό του βαθμού πτυχίου.

γ) Ο τρόπος υπολογισμού του βαθμού του πτυχίου, ως τίτλου σπουδών, καθώς και ο τρόπος χαρακτηρισμού της συνολικής επίδοσης του φοιτητή σε αυτό καθορίζεται από την κείμενη νομοθεσία, όπως αυτή εξειδικεύεται από τις αποφάσεις της ΑΔΙΠ και της ΜΟΔΙΠ/ΑΠΘ.

δ) Με την επιφύλαξη των μεταβατικών διατάξεων του παρόντος Κανονισμού, για τον υπολογισμό του βαθμού του πτυχίου και τη σύνθεση των αναγραφόμενων σε αυτό μαθημάτων προσμετρώνται μόνο τα τριανταεπτά (37) υποχρεωτικά μαθήματα (188 πιστωτικές μονάδες) και τα αναγκαία για τη συγκέντρωση πενήντα δύο (52) πιστωτικών μονάδων δεκατρία (13) μαθήματα επιλογής (1 ΓΠ + 6 ΠΕ + 6 ΕΛΕ), κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στις προηγούμενες διατάξεις του παρόντος Κανονισμού.

Δ΄ ΚΕΦΑΛΑΙΟ **ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

ΑΡΘΡΟ 15^ο

Ισχύς και εφαρμογή

1. Ο παρών Κανονισμός τέθηκε σε εφαρμογή με την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους 2015/16 και αναφέρεται στο αναμορφωμένο και ήδη περαιτέρω αναθεωρημένο σε ορισμένες πτυχές Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών που μνημονεύεται στο προοίμιο (υπό 2) του παρόντος Κανονισμού.

2. Με τη θέση σε ισχύ του παρόντος Κανονισμού και του ως άνω αναμορφωμένου Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών έπαυσε οριστικά η εφαρμογή όλων των λοιπών Κανονισμών και Προγραμμάτων Προπτυχιακών Σπουδών που ίσχυσαν από το ακαδ. έτος 1993/94 και μετά, τα οποία και καταργήθηκαν.

3. Από τα Προγράμματα Προπτυχιακών Σπουδών που ίσχυαν πριν από το ακαδ. έτος 1993/94 διατηρείται απλώς η εξεταστική δυνατότητα των φοιτητών, οι οποίοι τυχόν εξακολουθούν να ανάγονται σε αυτά και να διατηρούν κατά νόμο τη φοιτητική τους ιδιότητα κατά την έναρξη του χειμερινού εξαμήνου του ακαδημαϊκού έτους 2015/16. Για την εξέταση των παραπάνω φοιτητών στα επιμέρους μαθήματα ισχύουν οι ακόλουθες διακρίσεις:

α) Για όσα μαθήματα παλαιότερου Προγράμματος είναι, κατά τις σχετικές αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης του εκάστοτε αρμόδιου Τομέα, ίδια κατά περιεχόμενο με μαθήματα του αναμορφωμένου Προγράμματος, ο φοιτητής συμμετέχει στις κανονικές εξετάσεις των αντίστοιχων μαθημάτων του αναμορφωμένου Προγράμματος.

β) Για όσα υποχρεωτικά μαθήματα παλαιότερου Προγράμματος δεν διδάσκονται πλέον, η Κοσμητεία της Σχολής ορίζει, με απόφασή της, μετά από εισήγηση του εκάστοτε αρμόδιου Τομέα, την εξέταση του φοιτητή σε συναφή μαθήματα (υποχρεωτικά ή επιλογής) του αναμορφωμένου Προγράμματος.

γ) Για όσα μαθήματα επιλογής παλαιότερου Προγράμματος δεν διδάσκονται πλέον, η Κοσμητεία της Σχολής ορίζει, με απόφασή της, μετά από εισήγηση του εκάστοτε αρμόδιου Τομέα, τα συναφή μαθήματα επιλογής του αναμορφωμένου Προγράμματος, από τα οποία θα μπορεί να επιλέξει ο φοιτητής, για να αντικαταστήσει το μάθημα επιλογής που οφείλει από το παλαιότερο Πρόγραμμα.

4. Ο παρών Κανονισμός έχει πλήρη και απαρέγκλιτη εφαρμογή για τους φοιτητές που έχουν εγγραφεί στο 1ο εξάμηνο της Σχολής από το χειμερινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2015/16 και μετά.

5. Για τους φοιτητές που έχουν εγγραφεί, ακόμη και με κατατακτήριες εξετάσεις, στο 1ο εξάμηνο της Σχολής από το ακαδ. έτος 1993/94 μέχρι και το ακαδ. έτος 2014/15 και διατηρούν κατά νόμο τη φοιτητική τους ιδιότητα κατά την έναρξη του χειμερινού εξαμήνου του ακαδημαϊκού έτους 2015/16, ο παρών Κανονισμός έχει εφαρμογή με τις αποκλίσεις που καθορίζονται στις μεταβατικές διατάξεις που ακολουθούν. Το ίδιο ισχύει αναλόγως και για τους

φοιτητές που, λόγω μεταφοράς θέσης ή μεταγραφής από άλλο ΑΕΙ, εγγράφονται από το χειμερινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2015/16 και μετά, για πρώτη φορά στη Σχολή, σε εξάμηνο μεγαλύτερο του 1ου, όμως η αρχική εγγραφή τους στο 1ο εξάμηνο του ΑΕΙ προέλευσης έχει γίνει μέχρι και το ακαδ. έτος 2014/15. Στις μεταβατικές διατάξεις που ακολουθούν, και οι δύο παραπάνω κατηγορίες χαρακτηρίζονται ενιαία ως «πρώτης εγγραφής».

ΑΡΘΡΟ 16^ο

Για τους φοιτητές με ημερομηνία πρώτης εγγραφής από 1993/94 έως και 2014/15¹¹

1. Για τους φοιτητές με ημερομηνία πρώτης εγγραφής από το ακαδημαϊκό έτος 1993/94 έως και το ακαδημαϊκό έτος 2014/15, που διατηρούν κατά νόμο τη φοιτητική τους ιδιότητα κατά την έναρξη του χειμερινού εξαμήνου του ακαδημαϊκού έτους 2015/16, θα διενεργηθεί αυτομάτως από τη Γραμματεία μηχανογραφική μεταφορά όλων των μαθημάτων του παλαιού Προγράμματος Σπουδών, στα οποία έχουν ήδη εξεταστεί επιτυχώς, σε νέα μηχανογραφική μερίδα τους, που θα ανοιχθεί με βάση το αναμορφωμένο Πρόγραμμα Σπουδών και τον πίνακα αντιστοίχισης μαθημάτων που περιλαμβάνεται στο Παράρτημα 9 του παρόντος, με τις πιστωτικές μονάδες που έχουν τα εν λόγω μαθήματα στο αναμορφωμένο Πρόγραμμα Σπουδών. Μετά τη θέση σε ισχύ του παρόντος Κανονισμού, εξετάσεις διεξάγονται μόνο για τα μαθήματα του αναμορφωμένου Προγράμματος Σπουδών.

2. Ο εν λόγω φοιτητής θα εντάσσεται πλέον στο αναμορφωμένο Πρόγραμμα Σπουδών, υποκείμενος εφεξής πλήρως και απαρεγκλίτως στους ορισμούς του αναμορφωμένου Προγράμματος και στον παρόντα Κανονισμό, με τις ακόλουθες διαφοροποιήσεις:

Θα δικαιούται να λάβει πτυχίο, εφόσον συγκεντρώσει τουλάχιστον διακόσιες σαράντα (240) πιστωτικές μονάδες (χωρίς να προσμετρώνται σε αυτές οι πιστωτικές μονάδες από την τυχόν αναγκαία παρακολούθηση κύκλου μαθημάτων ξένης γλώσσας, η οποία σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να είναι υποχρεωτική για τους φοιτητές με ημερομηνία πρώτης εγγραφής μέχρι και

11. Τα μαθήματα που έχουν οριστεί στο άρθρο 1 παρ. 3 περ. β'-στ' του παρόντος ως προαπαιτούμενα για τη συμμετοχή και την εξέταση στα μαθήματα Σύνθεσης δεν καταλαμβάνουν τους φοιτητές με ημερομηνία πρώτης εγγραφής μέχρι και το ακαδημαϊκό έτος 2014/15 (βλ. και Γ.Σ. 8/11.6.2013).

το 2014/15). Από αυτές, οι εκατόν ογδόντα οκτώ (188) πιστωτικές μονάδες θα πρέπει να προέρχονται από τριανταεπτά (37) υποχρεωτικά μαθήματα του αναμορφωμένου Προγράμματος, με βάση τις αντιστοιχίσεις μαθημάτων του Παραρτήματος 9 του παρόντος, και τουλάχιστον 52 πιστωτικές μονάδες από τουλάχιστον δεκατρία (13) οποιασδήποτε κατηγορίας μαθήματα επιλογής του παλαιού Προγράμματος (γενικής ή ειδικής επιλογής) ή/και του αναμορφωμένου Προγράμματος (ΓΠ, ΔΣ, ΠΕ, ΕΛΕ), και πάλι με βάση το Παράρτημα 9 του παρόντος. Για τον σκοπό αυτό, όλα τα πάσης φύσεως μαθήματα επιλογής, τόσο του παλαιού όσο και του αναμορφωμένου Προγράμματος Σπουδών, θεωρούνται ισοδύναμα, με τέσσερις (4) πιστωτικές μονάδες το καθένα. Ωστόσο, μεταξύ των δεκατριών (13) μαθημάτων επιλογής θα πρέπει οπωσδήποτε να περιλαμβάνονται τέσσερα (4) τουλάχιστον μαθήματα από οποιοσδήποτε διαφορετικές ενότητες μαθημάτων *ειδικής επιλογής του παλαιού Προγράμματος* ή/και από οποιοσδήποτε διαφορετικές ενότητες μαθημάτων *περιορισμένης επιλογής (ΠΕ)* του αναμορφωμένου Προγράμματος Σπουδών.

Ο τρόπος υπολογισμού του βαθμού του πτυχίου, ως τίτλου σπουδών, καθώς και ο τρόπος χαρακτηρισμού της συνολικής επίδοσης του φοιτητή σε αυτό καθορίζεται από την κείμενη νομοθεσία, όπως αυτή εξειδικεύεται από τις αποφάσεις της ΑΔΙΠ και της ΜΟΔΙΠ/ΑΠΘ. Ωστόσο, για τον υπολογισμό του βαθμού του πτυχίου και τη σύνθεση των αναγραφόμενων σε αυτό μαθημάτων γίνονται οι ακόλουθες διαφοροποιήσεις (με βάση τις προγενέστερες με αριθμ. 61/30.10.1986, 331/15.5.2012 και 332/26.6.2012 αποφάσεις της Γ.Σ. του Τμήματος, καθώς και τις με αριθμ. 8/17.12.2013 και 21/1.7.2014 αποφάσεις της Γ.Σ. της Σχολής):

αα) Φοιτητής με ημερομηνία πρώτης εγγραφής από το ακαδημαϊκό έτος 2012/13 μέχρι και το ακαδημαϊκό έτος 2014/15 δικαιούται, εφόσον αποφοιτήσει το αργότερο μέχρι τη λήξη του ακαδημαϊκού έτους 2017/18 (δηλ. εξεταζόμενος μέχρι και στην εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου 2018), να επικαλεσθεί την τυχόν προγενέστερη της θέσης σε ισχύ του παρόντος Κανονισμού επιτυχία εξέτασή του μέχρι και σε δύο (2) επιπλέον μαθήματα γενικής ή ειδικής επιλογής του παλαιού Προγράμματος, από όσα είναι αναγκαία για τη συγκέντρωση πενήντα δύο (52) πιστωτικών μονάδων, δηλαδή δικαιούται να φθάσει μέχρι και τις εξήντα (60) κατ' ανώτατο όριο πιστωτικές μονάδες από μαθήματα επιλογής. Σε περίπτωση που έχει επιτύχει, πριν από τη θέση σε ισχύ του παρόντος Κανονισμού, σε περισσότερα από δύο (2) τέτοια

πρόσθετα μαθήματα επιλογής του παλαιού Προγράμματος, ο εν λόγω φοιτητής υποχρεούται να δηλώσει στην αίτηση ορκωμοσίας του ποια από αυτά επιθυμεί να μην προσμετρηθούν στον υπολογισμό του βαθμού του πτυχίου του. Αν δεν υποβάλει τέτοια δήλωση, θα προσμετρηθούν τα αναγκαία για τη συγκέντρωση εξήντα (60) πιστωτικών μονάδων μαθήματα επιλογής στα οποία έχει επιτύχει με τον μεγαλύτερο βαθμό και, επί ισοβαθμίας, με τυχαία επιλογή από τη Γραμματεία.

ββ) Φοιτητής με ημερομηνία πρώτης εγγραφής από το ακαδημαϊκό έτος 1993/94 μέχρι και το ακαδημαϊκό έτος 2011/12, δικαιούται, εφόσον διατηρεί κατά νόμο τη φοιτητική του ιδιότητα και αποφοιτήσει το αργότερο μέχρι τη λήξη του ακαδημαϊκού έτους 2017/18 (δηλ. εξεταζόμενος μέχρι και στην εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου 2018), να επικαλεσθεί την τυχόν προγενέστερη της θέσης σε ισχύ του παρόντος Κανονισμού επιτυχή εξέτασή του σε περισσότερα -χωρίς αριθμητικό περιορισμό- μαθήματα γενικής ή ειδικής επιλογής του παλαιού Προγράμματος, από όσα είναι αναγκαία για τη συγκέντρωση πενήντα δύο (52) πιστωτικών μονάδων. Στην αίτηση ορκωμοσίας του ο εν λόγω φοιτητής δικαιούται να δηλώσει αν επιθυμεί να μην προσμετρηθούν κάποια από τα πρόσθετα αυτά μαθήματα στον υπολογισμό του βαθμού του πτυχίου του, διαφορετικά θα προσμετρηθούν όλα τα μαθήματα επιλογής στα οποία έχει επιτύχει.

γγ) Σε περίπτωση αποφοίτησης των παραπάνω (υπό αα, ββ) μετά τη έναρξη του ακαδημαϊκού έτους 2018/19 (δηλ. σε εξεταστική περίοδο μεταγενέστερη αυτής του Σεπτεμβρίου 2018), τα τυχόν επιπλέον ως άνω μαθήματα επιλογής του παλαιού Προγράμματος θα μπορούν να μνημονεύονται μόνο στο Παράρτημα του πτυχίου και δεν θα προσμετρώνται στο βαθμό ούτε στις πιστωτικές μονάδες του πτυχίου. Το ίδιο θα ισχύει και για τυχόν πρόσθετα μαθήματα επιλογής, για τα οποία ο φοιτητής θα δηλώσει ότι επιθυμεί να μην προσμετρηθούν στον υπολογισμό του βαθμού του πτυχίου του (περ. αα, ββ) ή τα οποία, σε περίπτωση μη υποβολής τέτοιας δήλωσης, θα αποκλεισθούν από τη Γραμματεία ως υπεράριθμα (περ. αα).

ΑΡΘΡΟ 17^ο

Τήρηση και αναθεώρηση του παρόντος Κανονισμού

1. Η παράβαση των διατάξεων του παρόντος υπόκειται στις προβλεψιές των κανονισμών του Ιδρύματος.

2. Εφόσον ο νόμος δεν προβλέπει διαφορετικά, ο παρών Κανονισμός μπορεί να συμπληρωθεί, να τροποποιηθεί ή και να αναθεωρηθεί οποτεδήποτε, με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης της Σχολής, υποκείμενη στην έγκριση της Συγκλήτου του ΑΠΘ.
